

Republika e Kosovës • Republika Kosovo • Republic of Kosovo
Institucioni i Avokatit të Popullit • Institucija Ombudsmena • Ombudsperson Institution

Prishtinë, më 13 shkurt 2020

Z. Glauk Konjufca, Ministër
Ministria e Punëve të Jashtme
10000 Prishtinë

Kopje:

Z. Fitim Sadiku, Sekretar i Përgjithshëm
Ministria e Punëve të Jashtme

LETËR REKOMANDIMI

Ankesa nr. 737/2019

Alketa Spahiu
kundër
Ministrisë së Punëve të Jashtme

I nderuari z. Konjufca,

Institucioni i Avokatit të Popullit (IAP), në bazë të nenit 16, paragrafi 1, të Ligjit nr. 05/L-019 për Avokatin e Popullit, më 24 shtator 2019, përmes postës elektronike, e ka pranuar ankesën e znj. Alketa Spahiu, parashtruar kundër Vendimit për rekrutim të pesëmbëdhjetë (15) zyrtarëve të misionit diplomatik të Ministrisë së Punëve të Jashtme (MPJ) të Republikës së Kosovës.

Sipas pohimeve të ankueses, më 8 mars 2019, MPJ-ja e Republikës së Kosovës kishte shpallur konkurs publik për pranimin e pesëmbëdhjetë (15) kandidatëve në pozitën të Zyrtarit për Mision Diplomatik, në afatin ligjor prej 12 marsit 2019 deri më 10 prill 2019. Më 6 maj 2019, ankuesja ka marrë njoftimin nga MPJ-ja se Komisioni përzgjedhës ka vlerësuar se ajo nuk i ka përmbushur kriteret për t'i vazhduar procedurat e rekrutimit. Më 17 maj 2019, ankuesja ka parashtruar një ankesë në Komisionin për zgjedhje të kontesteve në kuadër të MPJ-së.

Më 17 qershor 2019, ankuesja ka marrë Vendimin nr. 13/2019, me të cilin është refuzuar ankesa e saj me arsyetim se ankueses i ka munguar diploma e nostrifikuar në momentin e aplikimit.

Më 8 korrik 2019, brenda afatit ligjor ankuesja ka parashtruar ankesë në Këshillin e Pavarur Mbikëqyrës të Kosovës (KPMK). Në mungesë të kuorumit, ankuesja nuk ka marrë përgjigje nga KPMK-ja lidhur me ankesën e parashtruar.

Përshtatshmërisht me rastin e ankueses, në lidhje me kriterin për dorëzimin e vendimit të nostrifikimit për aplikim, në konkursin e personelit akademik në fakultetet e Universitetit të Prishtinës “Hasan Prishtina”, më 17 gusht 2018, Avokati i Popullit i është drejtuar me Opinion Universitetit të Prishtinës “Hasan Prishtina”.

Në këtë kuptim, Avokati i Popullit rikujton se Kushtetuta e Republikës së Kosovës, në nenin 21, paragrafi 2, përcakton: “*Republika e Kosovës mbron dhe garanton të drejtat dhe liritë themelore të njeriut, të parashikuara në këtë Kushtetutë.*”; paragrafi 3: “*Çdokush e ka për detyrë t’i respektojë të drejtat e njeriut dhe liritë themelore të të tjerëve.*” Kushtetuta e Republikës së Kosovës, neni 24, përcakton: “*Të gjithë janë të barabartë para ligjit. Çdokush gëzon të drejtën e mbrojtjes së barabartë ligjore, pa diskriminim, askush nuk mund të diskriminohet në bazë të racës, ngjyrës, gjinisë, gjuhës, fesë, mendimeve politike ose të tjera, prejardhje kombëtare a shoqërore, lidhjes me ndonjë komunitet, pronës, gjendjes ekonomike, sociale, orientimit seksual, lindjes, aftësisë së kufizuar ose ndonjë statusi tjetër personal.*”

Gjithashtu, Avokati i Popullit, në pajtim me nenin 135, paragrafi 3, të Kushtetutës së Republikës së Kosovës: “*Ka të drejtë të bëjë rekomandime dhe të propozojë masa, nëse vëren shkelje të të drejtave dhe lirive të njeriut nga ana e organeve të administratës publike dhe organeve të tjera shtetërore.*”

Ligji nr. 05/L-021 për Mbrojtjen nga Diskriminimi, neni 2, e përcakton fushëveprimin, sipas së cilit ky ligj zbatohet për të gjitha veprimet apo mosveprimet, të të gjitha institucioneve shtetërore dhe lokale, të personave fizikë dhe juridikë, të sektorit publik dhe privat, të cilët shkelin, kanë shkelur ose mund t’i shkelin të drejtat e çdo personi apo personave fizikë dhe juridikë, në të gjitha fushat e jetës, e posaçërisht që kanë të bëjnë me kushtet për qasje në punësim, vetëpunësim dhe punësimin në profesion, përfshirë këtu kushtet e punësimit, kriteret e përzgjedhjes, pa marrë parasysh aktivitetin në të gjitha nivelet e hierarkisë profesionale, përfshirë avancimet, qasje në të gjitha llojet dhe nivelet e udhëheqjes profesionale, trajnimeve profesionale, trajnimit të avancuar profesional dhe rikualifikimit, përfshirë edhe përvojën e punës praktike [...] çfarëdo të drejte tjetër të paraparë me legjislacionin në fuqi. Neni 3 i këtij ligji përcakton konceptin e diskriminimit, ku: “*Parimi i trajtimit të barabartë nënkupton se nuk do të ketë kurrfarë diskriminimi të drejtpërdrejtë apo të tërthortë sipas kuptimit të cilësdo nga bazat e përcaktuara në nenin një (1) të këtij Ligji¹, ndërsa Diskriminim është çdo dallim, përjashtim, kufizim ose preferencë në çfarëdo baze të përcaktuara në nenin 1 të këtij Ligji, që ka për qëllim apo efekt të zhvleftësojë ose cenojë njohjen, gëzimin ose ushtrimin, në të njëjtën mënyrë me të tjerët, të të drejtave dhe lirive themelore të njohura nga Kushtetuta dhe ligjet tjera të aplikueshme në Republikën e*

¹ Qëllimi i këtij ligji është përcaktimi i një kornize të përgjithshme për parandalimin dhe luftimin e diskriminimit në bazë të kombësisë apo lidhjes me ndonjë komunitet, origjinës sociale apo kombëtare, racës, etnisë, ngjyrës, lindjes, origjinës, seksit, gjinisë, identitetit gjinor, orientimit seksual, gjuhës, shtetësisë, besimit fetar dhe besimit, përkatësisë politike, mendimit politik apo mendimeve të tjera, gjendjes sociale ose personale, moshës, gjendjes familjare ose martesore, shtatzënisë, lehonisë, gjendjes pasurore, gjendjes shëndetësore, aftësisë së kufizuar, trashëgimisë gjenetike ose ndonjë baze tjetër, me qëllim të zbatimit të parimit të trajtimit të barabartë.

Kosovës.” Prandaj, në këtë kuptim, fakti që në konkursin e shpallur nga MPJ-ja më 8 mars 2019, për pranimin e pesëmbëdhjetë (15) kandidatëve në pozitën të Zyrtarit për Mision Diplomatik, në afatin ligjor prej 12 marsit 2019 deri më 10 prill 2019, ku mes tjerash, konkursi përcakton: *kandidatët që i kanë mbaruar studimet jashtë vendit duhet të sjellin edhe vendimin për nostrifikim (barasvlerën) e diplomës përkatëse*. Avokati i Popullit vlerëson se është kriter diskriminues, sepse parandalon pjesëmarrjen e barabartë të kandidatëve në konkurs dhe në procedurat e rekrutimit për pozitat në MPJ.

Udhëzimi Administrativ (MASHT)-Nr.16/2016 për Parimet dhe Procedurat e Njohjes së Diplomave dhe Kualifikimeve të Shkollave të Larta Profesionale dhe Universitare të Fituara Jashtë Republikës së Kosovës, në nenin 3, paragrafi 1, përcakton: *“Të gjitha diplomat e shkollave të larta profesionale si dhe ato universitare të fituara jashtë vendit me qëllim punësimi, do t’u nënshtrohen procedurave të njohjes/barasvlerës në MASHT.”*

Ky udhëzim administrativ, në nenin 3, paragrafi 13, përcakton: *“Vendimi për njohje/barasvlerë lëshohet pas vlerësimit nga ana e anëtarëve të KSHNJ², e në rastet e veçanta pas rekomandimit të komisionit të ekspertëve.”*; paragrafi 14 përcakton: *“Shqyrtimi dhe vlerësimi i kërkesës për njohje duhet të bëhet brenda periudhës një mujore nga Këshilli Shtetëror për Njohje pasi të kompletohet informatat sipas nenit 3, paragrafi 13.”* Kurse paragrafi 15 i këtij udhëzimi përcakton: *“Shqyrtimi dhe vlerësimi i kërkesës për njohje ose vlerësim të diplomave të fituara jashtë vendi nuk do të zgjasë më shumë se katër muaj nga dita e aplikimit në QKNJIA³, përveç në rastet kur QKNJIA nuk pranon asnjë konfirmim nga autoritetet përkatëse për verifikim të saktësisë dhe vërtetësisë së diplomës.”*

Udhëzimi në veçanti në nenin 2, paragrafi 1, pika 1.1, përcakton se termi/shprehja: *“Njohje- do të thotë një pranim zyrtar nga ana e MASHT-it, i një diplome të fituar jashtë vendit, e cila konfirmon saktësinë dhe vërtetësinë e saj dhe shërben për punësim në RKS.”*

Avokati i Popullit vëren se Udhëzimi Administrativ nr. 16/2016 për Parimet dhe Procedurat e Njohjes së Diplomave, Gradave dhe Kualifikimeve të Shkollave të Larta Profesionale dhe Universitare të Fituara Jashtë Republikës së Kosovës nuk e përcakton se kandidatët për të aplikuar në konkurset publike duhet t’i kenë të nostrifikuara diplomat e fituara jashtë vendit. Përkundrazi, në nenin 2, paragrafi 1, pika 1.1, përcakton se termi/shprehja: *“Njohje- do të thotë një pranim zyrtar nga ana e MASHT-it, i një diplome të fituar jashtë vendit, e cila konfirmon saktësinë dhe vërtetësinë e saj dhe shërben për punësim në RKS.”* Sipas Avokatit të Popullit, ky është tregues i qartë se njohja e diplomave të fituara jashtë vendit duhet të shërbejë si kusht për themelimin e marrëdhënies së punës (nënshkrimin të kontratës së punës) dhe assesi nuk mund të shërbejë si kusht për të fituar të drejtën e aplikimit apo edhe për t’u përzgjedhur në një pozitë të caktuar pune. Prandaj, Avokati i Popullit vlerëson se në një situatë hipotetike do të ishte plotësisht e vlefshme dhe në përputhje me Ligjin për Arsimin e Lartë dhe me aktet e tjera nënligjore në fuqi që MPJ-ja të vendosë kusht për themelimin e marrëdhënies së punës (pra nënshkrimin e kontratës së punës), paraqitjen e dëshmisë së njohjes së diplomës të fituar jashtë vendit, përkatësisht para se të bëhet akti final i punësimit (nënshkrimi i kontratës).

² KSHNJ- Këshilli Shtetëror për Njohje

³ QKNJIA-Qendra Kombëtare për Njohje dhe Informim Akademik (NARIC-National Academic Recognition and Information Center)

Për më tepër, Avokati i Popullit thekson se në nenin 3, paragrafi 1, përcaktohet: *“Të gjitha diplomat e shkollave të larta profesionale si dhe ato universitare të fituara jashtë vendit me qëllim punësimi, do t’u nënshtrihen procedurave të njohjes/barasvlerës në MASHT. Në këtë kontekst mund të kuptohet se ky udhëzim nuk kërkon që me qëllim të aplikimit diplomat e fituara jashtë vendit duhet të jenë të nostrifikuara. Për më shumë, fakti që në udhëzimin administrativ përmendet fjalia “do t’u nënshtrihen procedurave të njohjes” mund t’ua japë të drejtën kandidatëve, përfshirë edhe ankuesen, të aplikojnë në konkurse të punësimit ende pa u bërë njohja apo nostrifikimi i tyre. Në këtë kuptim, MPJ-ja do të duhej ta njihte të drejtën e ankueses, që të mos diskriminohet në lidhje me aplikimin dhe procedurat e rekrutimit për pozitën që ka aplikuar në konkursin publik për zgjedhjen dhe pranimin e pesëmbëdhjetë (15) kandidatëve në pozitën të Zyrtarit për Mision Diplomatik, sa i përket kriterit për nostrifikim para mbylljes së konkursit, duke e konsideruar të arsyeshëm vetëm detyrimin që kandidatja të dorëzojë dëshminë për nostrifikim vetëm para se të kryhet akti final i punësimit, përkatësisht nënshkrimi i kontratës.*

Ndër të tjera, Avokati i Popullit ngre shqetësimin edhe tek afatet kohore për dorëzimin e dokumenteve. Në këtë konkurs përcaktohet: *“Konkursi mbetet i hapur për 30 ditë kalendarike, përkatësisht nga data 12 mars deri më 10 prill 2019.”* Sipas Udhëzimit Administrativ (MASHT) nr. 16/2016, në pjesën që ka të bëjë me parimet dhe procedurat e njohjes së diplomave dhe kualifikimeve të shkollave të larta profesionale dhe universitare të fituara jashtë Republikës së Kosovës, parashikojnë afat 1 muhor për vlerësimin e kërkesës nga ana e Këshillit Shtetëror për Njohje dhe afat 4 muhor për përmbylljen e procedurës së njohjes. Prandaj, një afat i tillë ligjorë për aplikim si dhe kushtëzimi i kandidatëve për paraqitje të diplomave të nostrifikuara të kandidatëve të shkolluar jashtë Republikës së Kosovës, të cilët nuk mund të kenë njohuri se kur do të mund të hapej konkursi, koha prej 30 ditësh për dorëzimin e dokumentacionit, ashtu siç kërkon konkursi, nuk është kohë e mjaftueshme nga MASHT-i për ta kryer procesin e njohjes dhe kjo i privon kandidatët e shkolluar jashtë shtetit që të trajtohen në mënyrë të barabartë me kandidatët që kanë diploma të Republikës së Kosovës.

Prandaj, me qëllim të respektimit të bazës ligjore të lartpërmendur, Avokati i Popullit, në pajtim me nenin 135, paragrafi 3, të Kushtetutës së Republikës së Kosovës dhe me nenin 27 të Ligjit nr. 05/L-019 për Avokatin e Popullit, i

REKOMANDON

Ministrisë së Punëve të Jashtme:

- Në pajtim me Ligjin për Procedurën e Përgjithshme Administrative ta rishqyrtojë Vendimin nr. 13/2019, i datës 14 qershor 2019, Komisionit për zgjidhjen e kontesteve dhe ankesave i MPJ-së.
- Në pajtim me legjislacionin në fuqi, me qëllim që të konfirmohet saktësia dhe vërtetësia e diplomave të fituara jashtë vendi, MPJ-ja duhet të kërkojë nga kandidatët që dëshmitë për nostrifikim (barasvlerë) të diplomave t’i dorëzojnë para se të bëhet akti final

i punësimit, përkatësisht para nënshkrimit të kontratës së punës dhe në asnjë mënyrë gjatë procedurave të konkurrimit.

- Ky kriter të mos vendoset as në konkurset që mund të shpallen në të ardhmen, në mënyrë që të mos parandalohet pjesëmarrja në konkurse dhe në procedura përzgjedhëse për pozitat e tjera në MPJ, të kandidatëve që kanë përfunduar studimet jashtë vendit, vetëm pse nuk kanë arritur që para mbylljes së konkursit ta bëjnë nostrifikimin (barasvlerësimin) e diplomave.

Në pajtim me nenin 132, paragrafi 3, të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (“*Çdo organ, institucion ose autoritet tjetër, që ushtron pushtet legjitim në Republikën e Kosovës, është i detyruar t’u përgjigjet kërkesave të Avokatit të Popullit dhe t’i paraqesë atij/asaj të gjitha dokumentet dhe informacionet e kërkuara në pajtim me ligj*”) dhe me nenin 28 të Ligjit nr. 05/L-019 për Avokatin e Popullit (“*Autoritetet, të cilave Avokati i Popullit u ka drejtuar rekomandim, kërkesë ose propozim për ndërmarrjen e veprimeve konkrete, (...) duhet të përgjigjen brenda afatit tridhjetë (30) ditor. Përgjigjja duhet të përmbajë arsyet me shkrim për veprimet e ndërmarra lidhur me çështjen në fjalë*”), ju lutemi që të na informoni për veprimet që do t’i ndërmerrni lidhur me këtë çështje.

Me nderime,

Hilmi Jashari
Avokat i Popullit